

Riscuri mari pe piața ofertelor inițiale de criptomonedă: 26 de ICO-uri lansate în România doar în 2018

- “Frica de a rata oportunitatea” (FOMO) alimentează evaluările eronate ale token-urilor, fără nicio legătură cu fundamentele piețelor
- Cererea investitorilor pentru proiecte de oferte inițiale de monede (ICO) rămâne mare, însă capacitatea de a atrage fonduri descrește încă de la mijlocul lui 2017

Lipsa unei evaluări riguroase și a unui proces de due diligence efectuat de investitorii potențiali generează o volatilitate extremă a pieței ICO, se arată într-un nou studiu publicat de EY. Studiul constată că, în unele cazuri, investitorii ICO contribuie cu capital într-un ritm mediu de peste 300.000 USD pe secundă.

În urma analizei a 372 de ICO-uri de la nivel global, EY a identificat faptul că ofertele au atras fonduri de 3,7 miliarde USD¹, adică dublul volumului investițiilor fondurilor cu capital de risc în proiecte blockchain. Mai mult, Statele Unite dețin prima poziție, cu cel mai mare volum de ICO-uri provenind din această țară. Urmează Rusia și China, fiecare cu peste 300 milioane USD.

Carmen Adamescu, Partener EY România, spune: *“În România, în perioada ianuarie-februarie 2018, au fost lansate aproximativ 26 de ICO-uri cu scopul de a finanța proiecte sau idei de afaceri. Pe măsură ce ICO-urile continuă să câștige popularitate și jucători tot mai importanți apar la nivel*

local și global, există riscul de a vedea piața inundată de cantitate în dauna calității investițiilor. Pe 6 februarie, Banca Națională a României a emis un comunicat de presă prin care clasifica monedele virtuale, cum ar fi Bitcoin, drept active speculative, extrem de volatile și riscante. În consecință, pentru a evita riscului reputațional la nivelul instituțiilor de credit, descurajează orice fel de implicare în legătură cu monedele virtuale, inclusiv din perspectiva furnizării de servicii pentru entitățile care oferă servicii de investiții sau de tranzacționare a acestor monede. Comunicatul de presă al BNR a venit la o zi după ce China anunța că intenționează să utilizeze tehnologiile pentru cenzură online („The Great Firewall”), cu scopul de a bloca accesul cetățenilor săi la platformele internaționale de tranzacționare al criptovalutelor. În acest context, investițiile de mare risc și complexitatea ofertelor ICO trebuie gestionate în așa fel încât să-și păstreze credibilitatea pentru a fi utilizate ca mijloace de atragere de capital pentru companii, antreprenori și investitori deopotrivă.”

Token-uri utilitare

Unul dintre rezultatele cheie ale studiului EY arată că multe dintre token-urile utilitare oferite pieței s-ar putea să nu răspundă niciunei nevoi de business din piață. Token-urile utilitare sunt, în esență, o formă de monedă specifică aplicațiilor care combină elementele specifice tehnologiei blockchain cu o componentă speculativă pentru investitori, conform căreia valoarea acestor token-uri va crește odată cu utilizarea monedei respective.

În cele mai multe cazuri, însă, nu e nevoie de un token de schimb specific unei aplicații. Pentru firmele care își înregistrează veniturile și cheltuielile în dolari sau euro, reglarea vulnerabilităților inter-companii prin emiterea unei monede volatile specializate adaugă complexitate și riscuri, fără beneficii semnificative. Tehnologiile de bază și

beneficiile blockchain pot fi aplicate operațiunilor de business fără a fi nevoie să se utilizeze o valută digitală brevetată.

Evaluări bazate pe FOMO

Spre deosebire de ofertele publice inițiale (IPO) de pe piețele de capital, ofertele inițiale de criptovalute (ICO) sunt vândute pe piață înainte de a exista o afacere consolidată în jurul soluției. Chiar dacă unele companii foarte promițătoare au reușit un IPO înainte de a înregistra profituri, acestea au dispus aproape întotdeauna de venituri și clienți care le-au permis să facă niște evaluări.

O ofertă ICO tipică nu are nici clienți, nici venituri și, în cele mai multe cazuri, nici măcar un produs funcțional. Adesea, singurul fundament pentru ICO este reprezentat de un white paper în care se descrie tehnologia avută în vedere și o mică aplicație software care demonstrează cum sunt emise și gestionate token-urile. Evaluările bazate exclusiv pe un white paper vor fi întotdeauna riscante și extrem de speculative.

Rețele congestionate

Studiul a analizat, de asemenea, un număr de peste 110 ICO-uri care au strâns până acum 87% din fondurile. Mai bine de 70% dintre ele s-au desfășurat pe platforma Ethereum, un blockchain public. Iar aceasta nu este doar principala platformă pentru ICO-uri, ci și platforma care găzduiește o mulțime de alte aplicații, inclusiv populara piață Cryptokitties. Rezultatul constă în congestionarea rețelei, pe măsură ce trader-ii și operațiunile de business concurează tot mai puternic pe spații limitate de tranzacționare. Pe termen lung, Ethereum va dezvolta o capacitate de comercializare și tranzacționare mai mare, conform cercetării EY. Pe termen scurt însă, congestionarea rețelei ar putea reprezenta un risc suplimentar pentru investitori.

“Este clar că tehnologia blockchain are deja un impact asupra multor subiecte de business dincolo de cyber-valute. Cu toate acestea, dezbaterea privind folosirea monedei în sine rămâne

deschisă, este un fenomen care a început odată cu creșterea utilizării tehnologiei blockchain. Dar, odată cu implementarea de noi standarde acceptate de toți participanții – legitime, care să permită o mai mare transparență și în măsură să prevină fraudele – protejarea investitorilor și a utilizatorilor deopotrivă are șanse mai mari de succes”, concluzionează Carmen Adamescu.

Infograficul poate fi descărcat de [aici](#).

[1] Cifrele privind volumele de finanțare ICO (total și per proiect) provin din surse deschise la nivelul lunii decembrie 2017. EY nu a auditat și nici nu a confirmat datele. Datorită volatilității ridicate, datele de la momentul publicării și al folosirii lor ar fi putut suferi modificări semnificative.